

POGOVOR OB DESETLETNICI

Letos mineva deset let, odkar je začel delovati kulturni dom Španski borci. Kako je prišlo do gradnje tega pomembnega kulturnega in družabnega objekta, kaj se je v teh letih dogajalo v njem in kakšni so načrti za naprej, smo povprašali direktorja kulturnega doma Španski borci Branka Dobravca.

- Kako je prišlo do gradnje kulturnega doma Španski borci?

BRANKO DOBRAVC: Pred več kot desetimi leti so bile v ljubljanskih občinah navzoče težnje, ki so temeljile na dejanskih potrebah, da bi vsaka občina v Ljubljani imela svoj družbeni dom za različne namene. V Mostah se je med tukaj živječimi španskimi borci porodila plemenita zamisel, da bi tak objekt zgradili tudi tu. Kmalu so se jim pridružili tudi španski borci iz vse Slovenije. Kot pobudniki gradnje večnamenskega objekta so želeli, da bi se dom poimenoval po njih, prihodnjim rodovom v spomin.

- Kdo je financiral gradnjo kulturnega doma?

BRANKO DOBRAVC: Gradnjo doma so v veliki meri financirala močnarska podjetja, takratne družbenopolitične organizacije ter občina. Dom je bil svečano odprt pred desetimi leti in je prav hitro našel svoje mesto v občini in mestu. Moram reči, da je bila pametna odločitev gradnja večnamenskih prostorov, še posebej velike dvorane, ki je ravno pravšnja za prireditve, ki so premajhne za Cankarjev dom in prevelike za druge podobne domove v Ljubljani. Mi smo lahko dopolnili Cankarjevemu domu, s katerim tudi sodelujemo.

- Kaj se je ta leta dogajalo v Španskih borcih?

BRANKO DOBRAVC: Dogajalo se je veliko, tako da bom skušal zaobjeti dogajanja po dejavnostih. Svoj namen je dom potrdil in upravičil v občini in mestu. Tak dom nekako presega občinske meje, tudi programsko se nismo nikoli zapirali vanje. Najprej smo se ukvarjali s prirejanjem in posredovanjem profesionalnih in amaterskih kulturnih prireditev. Naša vrata so vedno odprta vsem ljubiteljskim skupinam, saj pri nas nastopajo številne take skupine tudi iz drugih občin.

- Kako poteka gledališka dejavnost v domu?

BRANKO DOBRAVC: Gledališča pri nas večinoma gostujejo, saj smo z lastno gledališko dejavnostjo

letos komaj začeli. Redni gostje so vsa slovenska gledališča ter gledališča iz drugih republik, predvsem iz Zagreba, Beograda, Splita, Reke, Tuzle in Sarajeva. Rdeča nit pa so in bodo še naprej predvsem gostovanja s humoristično-satiričnimi predstavami. Slovenska gledališča nekako zamenjajo to zvrst, zato pa jo bolj uspešno gojijo v drugih republikah. Gostovanja zagrebških gledališč Ko-

BRANKO DOBRAVC, direktor kulturnega doma Španski borci

medija, Jazovac, Teatar u gostima in drugih so zelo odmevna.

- Kakšen uspeh pa je požela vaša prva predstava Razbojnik Rogovilež?

BRANKO DOBRAVC: Razbojnik Rogovilež je naš prvi gledališki projekt. Uprizorili smo ga z dobršno mero tveganja, saj za to nismo dobili nobenih dodatnih finančnih sredstev, vendar smo z več kot petdesetimi predstavami že dobili povrnjen vložen denar. Predvidevamo, da bomo imeli približno sto predstav. Igralci so profesionalci, s katerimi smo za predstavo sklenili pogodbo. Pri drugih podobnih projektih bomo ravnali enako. Naš cilj je, da bi postali osrednje otroško gledališče in republiški

minister za kulturo nas pri tem podpira. Na tem gledališkem področju je v Sloveniji prava suša. Mi bomo po svojih močeh skušali zapolniti to vrzel. Z Razbojnikom Rogoviležem smo gostovali tudi v Murski Soboti, na Vrhniki, v Idriji, Ilirski Bistrici, Mengšu in povsod smo doživeli silovit sprejem. Načrtujemo tudi turnejo po slovenski in avstrijski Koroški.

- Katere dejavnosti še gojite?

BRANKO DOBRAVC: Močno je zastopana glasbeno-plesna dejavnost amaterjev in drugih, glasbenih šol in plesnih skupin od folklorne do modernih eksperimentalnih skupin izraznega plesa. Imeli smo nekaj mjuziklov v ljubiteljski izvedbi, vendar zelo kakovostne.

- Kako pa so zastopane druge dejavnosti?

BRANKO DOBRAVC: V našem likovnem salonu smo pripravili veliko razstav ljubiteljskih in profesionalnih slikarjev in kiparjev. Vsak dan pa v naših prostorih potekajo vzgojno-izobraževalni tečaji.

- Zadnje čase se uveljavljate tudi v kongresni dejavnosti.

BRANKO DOBRAVC: Tako je. Ta dejavnost je v našem domu zaživela v pravem pomenu te besede šele pred lanskimi volitvami. Gostili smo različne stranke, gibanja, verske organizacije. V tem pogledu so naša vrata odprta vsem, saj imamo konkurenčne cene najemnine.

- Na katere prireditve bi radi še posebej opozorili?

BRANKO DOBRAVC: Zelo je bilo obiskano predavanje dr. Antona Trstenjaka »Kultura, umetnost in njun sociološki pomen«. Pri nas je imel prvi nastop tudi grof Nikolaj Tolstoj. Sicer pa imamo vsako leto občinske proslave in koncerte naših vidnejših ljubiteljskih skupin, kot so Papirniški pihalni orkester Vevče in harmonikarski orkester Vide Pregarc. Big bend RTV Slovenija je z dirigentom Jožetom Privskom imel serijo koncertov o zgodovini jazza. Organizirali smo promenade koncerte po Ljubljani, na gradu in pred Prešernovim spomenikom. Redno tudi sodelujemo z ljubljansko Glasbeno mladino, saj smo že štiri leta zapored organizirali jesenske serenade v Jelovškovi kapeli na Kodeljevem. Pomembno mesto ima tudi naša humanitarna dejavnost, saj sodelujemo pri organiza-

ciji humanitarnih prireditev Rdečega križa za prizadete otroke, za otroke obolele za rakom, za bolnišnice. Imeli smo tudi prvi slovenski festival »Zapojmo, zaplesimo, zaigramo«, na katerem so nastopili otroci iz vseh slovenskih zavodov za duševno in fizično prizadete otroke. Naj opozorim, da imajo pri nas invalidi prost vstop na vse prireditve. Posebej bi rad še opozoril, da je pri nas potekal mednarodni festival zborovskega narečnega petja, na katerem so nastopili zbori iz Italije, Avstrije, Nizozemske, Francije in Slovenije.

- Kako pa je z zasedenostjo vaših prostorov?

BRANKO DOBRAVC: Naši prostori so vsak dan optimalno zasedeni, tudi ob sobotah in nedeljah. Ob

koncu leta pa ugotavljamo, kaj vse se je pri nas dogajalo. Včasih smo imeli tudi tri predstave na dan. Če je treba, za nekatere dejavnosti izpraznimo tudi kakšno pisarno. Na leto imamo približno 30.000 obiskovalcev.

- Kaj pa načrtujete v prihodnje?

BRANKO DOBRAVC: V načrtu imamo redno sodelovanje z zamejskimi Slovenci, ki ga nameravamo še okrepiti. V kulturnem domu bomo uredili družabni kotiček z barom in živo glasbo. Drugače pa večjih sprememb ne bo. Nadaljevali bomo z že preverjenim konceptom, če se bo kaj izšlo, pa bomo seveda to spremenili. Za zdaj pa bomo le dopolnjevali in izboljševali tisto, kar že imamo.

ZDENKO MATOZ

13. JULIJ 1941 – 50 LET MOLNIŠKE ČETE

Pred 50. leti je bila 13. julija v zadvoških gozdovih ustanovljena ena prvih partizanskih čet na Slovenskem. Četa je dobila ime po Molniku, kjer si je postavila svoj tabor.

Povod za ustanovitev čete je bilo pravzaprav izdajstvo, ki je tudi pozneje med vojno povzročilo marsikatero tragedijo. Nikoli se ni razkrilo, kdo je pripravil spisek ljudi iz Zadvora, Sostra in Dobrunj, ki so bili člani nekdanje Svobode, in osumljeni, da so komunisti ali njihovi simpatizerji. Vendar je to, sprožilo v vzhodnem delu naše občine plaz narodnoosvobodilnega boja.

V noči iz 12. na 13. julij 1941 so Italijani na podlagi omenjenega spiska začeli z aretacijami. Aretirali in zaprli so 18 oseb, preostali pa so se aretaciji izognili in 13 izmed njih jih je ustanovilo partizansko četo. Četa je bila ustanovljena v zadvoških gozdovih, oborožena je bila z orožjem, ki je bilo skrito ob razpadu stare jugoslovanske vojske, se okrepila še z nekaj tovariši in se zaradi varnosti premaknila na Molnik, kjer si je postavila tabor.

Postala je nekakšno zbirno taborišče, v katero so prihajali novi borci z vseh strani. Četa se je hitro krepila. Pridružila se ji je tudi zaloška partizanska skupina, ki je 16. julija streljala in ubila prvega nemškega vojaka na Slovenskem. Tako je konec julija četa štela že 58 oboroženih partizanov. Sredi avgusta pa je večji del čete odšel na Mokrc in Krim.

Tako je na Molniku spet ostalo samo 13 borcev, a se je četa postopno večala vse do vključitve v II. partizanski bataljon, s katerim se je udeležila boja z Nemci na Tisju 25. decembra 1941. leta.

Od 13 ustanoviteljev čete jih je sedem padlo v narodnoosvobodilnem boju, pet pa jih je umrlo po osvoboditvi.

M. M.

SPREJETE SPREMEMBE DOLGOROČNEGA PLANA

(nadaljevanje s 1. strani)

njene stranke, z željo, da se pogovori o nameravani blokadi Karavanškega predora omenjene stranke? Miro Vujanović (stranka za enakopravnost občanov) je v razpravi opozoril, da delegati v skupščini ne bodo mogli ugotoviti resnice in naj zato tisti, ki so prizadeti, iščejo zadoščenje na sodišču. Delegati Demosa so tudi vprašali, ali je v pogodbi za najem prostora v stavbi Ob Ljubljani 42, uporaba prostorov namenjena republiški vojski ali stranke za enakopravnost občanov ali zgolj občinski sekciji stranke.

Občinska skupščina je nato sklenila, da bo v septembru ponovno obravnavala osnutek sprememb in dopolnitev statuta občine. V zadnjem času so namreč nastale številne zakonske spremembe, zato pa je potrebno več časa, da se uskladi z drugimi občinami v Ljubljani. Živahna razprava pa se je razvila pri predlogu sprememb in dopolnitev statuta mesta Ljubljana. Stane Brezovar je v imenu SDP predlagal nekaj amandmajev, vsi pa so bili oglašeni na misel, da mora skupščina mesta sprejeti tisti del statuta mesta, ki določa pravice in dolžnosti, ki so jih občine prenesle na mesto, v soglasju s skupščinami občin.

Po mnenju delegata Nika Lukeža (SSS) bo občinska skupščina padla na izpitu, v kolikor sprejme 7. člen mestnega statuta, ki prikazuje izvršne in prenešene pristojnosti skupaj, saj bi tako postala zgolj debatten klub brez vseh pristojnosti. Občinska skupščina je po razpravi sprejela amandmaje in mnenja izvršnega sveta SO Lj. Moste-Polje, ni pa dala soglasja k predlogu sprememb in dopolnitev statuta mesta Ljubljane. V kolikor pa bo mestna skupščina sprejela mestni statut brez soglasja občin, bodo sprožili ustavni spor. Nato so delegati sprejeli še dva predloga odloka, ki govorita o pogo-

jih za plansko celoto M 1 Zelena jama – Nove Jarše in o uvedbi agromelioracijskega postopka na območju katastrskih občin Šmartno ob Savi, Zdobrova, Dolsko, Petelinje in Vinje.

Isti dan so delegati nadaljevali z delom na 12. seji družbenopolitičnega zbora in zbora KS in 13. seji zbora združenega dela. Po burni in polemični razpravi so sprejeli spremembe in dopolnitve dolgoročnega plana občin in mesta Ljubljana za obdobje 1986–2000 s predloženimi amandmaji. Delegati SDP so soglasali s predlaganimi spremembami in dopolnitvami, ker menijo, da moramo čimprej doseči uskladitev prostorskih sestavin plana z obveznimi izhodišči republike in tako omogočimo formalno veljavnost posegov v prostor v mestu Ljubljani in da se je treba takoj lotiti novega razvojnega in urbanističnega načrtovanja. Nasprotno pa so nekateri delegati pritrdili mnenju Janeza Lesarja, da bi se moralo mesto razvijati bolj strnjeno, z obnavljanjem že zazidanih površin in da bi morali bolj varovati kmetijska zemljišča. Po zagotovitvi predstavnice sekretariata za urbanizem in varstvo okolja občinske skupščine bo v naši občini z dolgoročnim planom vrnjeno približno 200 hektarjev kmetijskih zemljišč in po opozorilu predsednika izvršnega sveta občinske skupščine Braneta Matjašca, da bi se v primeru, ko ne bi sprejeli plana, znašli v kaotičnem brezpravnem sistemu, so delegati le izglasovali spremembe dolgoročnega plana. Nato so potrdili načrt gospodarjenja v loviščih Lovske družine Laze in Pugled za obdobje 1991–1995 in ribiško-gojitveni načrt Ribiške družine Vevče za isto obdobje.

Na koncu zasedanja pa so potrdili še operativni program dela občinske skupščine za obdobje od septembra do decembra 1991.

MARJAN KOVAČEVIČ-BELTRAM

zavarovalnica triglav, d.d.

OBMOČNA ENOTA LJUBLJANA

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA 10

tel. 324-961 int. 323, 326

PRIZNAVAMO TRAJNOSTNE POPUSTE, POPUSTE NA ČLANSTVO AMZ, POPUSTE NA ALARMNE NAPRAVE, POPUSTE NA TAKOJŠNJE GOTOVINSKO PLAČILO PRI LETNI PREMIJI NAD 2.000,00 DIN

**VRSTA
ZAVAROVANJA**

**ZAVAROVANJE
AVTOMOBILSKE
ODGOVORNOSTI**

**KASKO
ZAVAROVANJE**

**ZAVAROVANJE
GLASBENIH
INSTRUMENTOV**

**ZAVAROVANJE
PRIREDITEV**

**ZAVAROVANJE
ŽIVALI**

**ZAVAROVANJE
POSEVKOV**

Ugoden zavarovalno-tehnični rezultat in želja po konkurenčnosti na trgu sta nam omogočila 25% znižanje premijskih stopenj pri požarnem zavarovanju, objektov in predmetov, ki ne služijo v pridobitne namene.

**NEZGODNO
ZAVAROVANJE**

**ŽIVLJENSKO
ZAVAROVANJE**

1. Z DEVIZNO KLAVZULO
2. Z INFLACIJSKO KLAVZULO

**TURISTIČNO
ZAVAROVANJE**

zavarovalnica triglav, d.d.

OBMOČNA ENOTA LJUBLJANA

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA 10

tel. 324-961 int. 323, 326